

SPIS TREŚCI

Konwersja	1
Forum Ewangelickie	2
Kwesta na cmentarzu	2
Diakonia dziękuje	3
Spotkanie 4 parafii	3
Akcja parafii i diakonii	3
U „Dinozaurów”	3
Spotkania WKD	3
Odkrywanie chrześcijaństwa	3
Ekumenia	3
Koncert Ukraińców	4
Dziękczynne święto żniw	4
Rocznica Powstania	4
Święto Wojska Polskiego	4
Dzień holenderski	5
Piętnasty zjazd przewodników	6
Wspominamy	8
Odeszli	10
Jubilaci	11
Mimo kryzysu - pracujemy pełną parą	11
Ogólne Zgromadzenie Zboru - zapowiedź	13
Prezent pod choinkę	14
Cykl koncertów organowych	15
Publikacja o Biblii brzeskiej	15
W radiu	15
W telewizji	15

INFORMACJE STAŁE

Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie

00-145 Warszawa, al. Solidarności 76a;
kancelaria jest czynna w godz. 9⁰⁰-15⁰⁰ (pn, wt, czw, pt),
11⁰⁰-17⁰⁰ (śr), oraz w niedziele po nabożeństwie;
tel./fax 22 831-23-83 lub 22 636-99-45;
nr konta: 26 1240 6322 1111 0000 4606 8033
strona internetowa: www.reformowani.org.pl
e-mail: proboszcz@reformowani.org.pl
ks. Michał Jabłoński, proboszcz
- stałe dyżury w środy w godz. 15⁰⁰-17⁰⁰.
ks. bp Marek Izdebski jest do dyspozycji parafian
po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym 606-128-037
lub pod numerami telefonów parafii,
ks. Zdzisław Tranda emerytowany biskup oraz ks. Roman Lipiński
są do dyspozycji parafian po uprzednim
uzgodnieniu telefonicznym pod numerami parafii.
Łukasz Skurczyński - stałe dyżury we wtorki w godz. 16⁰⁰-19⁰⁰.

Pracownia Ochrony Dziedzictwa Historycznego Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie działa w Bibliotece Synodu w poniedziałki, środy i piątki w godzinach 10⁰⁰ – 14⁰⁰, tel. 22 831-34-08, 607-129-909, e-mail: pracownia@reformowani.org.pl.

Diakonia Parafii Warszawskiej

pełni dyżur w domu parafialnym w środy w godz. 11⁰⁰-13⁰⁰
oraz w niedziele po nabożeństwie.

Diakonia Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP

nr konta: 24 1240 6322 1111 00004604 4789.

Cmentarz Ewangelicko-Reformowany

w Warszawie przy ul. Żytniej 42 otwarty jest codziennie
w godz. 8⁰⁰-18⁰⁰, a w porze jesienno-zimowej do zmroku;
kancelaria jest czynna od wtorku do piątku w godz. 10⁰⁰-16⁰⁰
oraz w soboty i niedziele w godz. 12⁰⁰-15⁰⁰; tel. 022 632-03-30.

Ekumeniczny Chór Kameralny

Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Warszawie
odbywa próby w domu parafialnym we wtorki i piątki od godz. 18⁰⁰;
strona internetowa: www.chorkameralny.pl.

Biuro Konsystorza Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP

mieści się w domu parafialnym
i jest czynne w dni robocze w godz. 9⁰⁰-15⁰⁰;
tel. 22 831-45-22,
nr konta: 17 1240 1066 1111 0000 0005 9398,
e-mail: reformowani@reformowani.pl,
strona internetowa: www.reformowani.pl,

Biblioteka Synodu mieści się w budynku kościoła
przy al. Solidarności 74 (wejście od zakrystii)
i jest czynna od wtorku do piątku w godz. 10⁰⁰-15⁰⁰;
tel. 22 831-34-08; e-mail: biblsyn@wp.pl.
Wizyta po uprzednim ustaleniu telefonicznym.

Redakcja „Jednoty” mieści się w domu parafialnym;
tel. 22 636-99-13; nr konta: 81 1020 1013 0000 0102 0126 2302,
e-mail: jednota@jednota.pl, strona internetowa: www.jednota.pl.

Niedzielne nabożeństwa w kościele przy Al. Solidarności 74
rozpoczynają się o godz. 10³⁰. W każdą drugą niedzielę miesiąca
odbywa się nabożeństwo wieczorne o godz. 19⁰⁰.

Wydawca: Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie

Adres redakcji: al. Solidarności 76a, 00-145 Warszawa, tel./fax 22 831-23-83 lub 22 636-99-45

Redaktor naczelna: Ewa Józwiak

e-mail: sachs@newsroom.kai.pl; strona internetowa: www.reformowani.org.pl

Skład i druk: Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie

Biuletyn finansowany ze środków Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie

3 (60) lipiec-październik 2013

BIULETYN

Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie

NOWI PARAFIANIE

29 września nasza parafia przyjęła czterech nowych zborowników. Są to: Andrzej Hetmanek, Michał Koktysz, Marek Kotowski i Sebastian Wierzchowski. Nabożeństwo, podczas którego nasi nowi parafianie dokonali konwersji, poprowadzili: ks. Michał Jabłoński i ks. Waldemar Radacz.

W podaniach o przyjęcie do zboru nasi nowi parafianie podawali powody swoich decyzji: potrzebę pojednania się Bogiem, chęć życia w zgodzie z własnymi poglądami skłaniającymi się ku ustrojowi Kościoła ewangelicko-reformowanego, uznanie wspólnoty duchowej z prostotą obrządku i ascetyczną formą naszego Kościoła.

Druga grupa konwertytów zostanie przyjęta do Kościoła w niedzielę 3 listopada. Witamy serdecznie nowych członków zboru!

FORUM EWANGELICKIE

Uczestnicy Forum odwiedzili Muzeum Państwowe w Koszalinie.

W dniach 12-15 września 2013 r. w Centrum Luterzańskim w Koszalinie odbyło się XIX Forum Ewangelickie o temacie przewodnim: „Przyszłość Kościoła – Kościół przyszłości”. Jego uczestnicy dyskutowali o roli kobiet, mężczyzn, duchownych, świeckich i mediów w Kościele przyszłości.

Więcej na temat Forum można przeczytać w najnowszym numerze **JEDNOTY (3/2013)**.

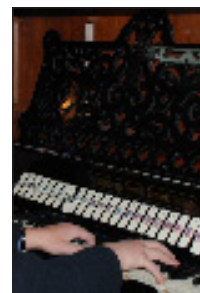
KWESTA NA CMENTARZU

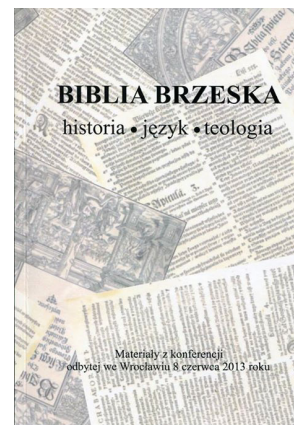
Co roku odbywa się na naszym cmentarzu w Warszawie przy ul. Żytniej kwesta, w czasie której zbieramy pieniądze na ratowanie zabytkowych nagrobków.

W tym roku kwestowaliśmy przez trzy dni, rozpoczynając w piątek, 1 listopada, a kończąc w niedzielę, 3 listopada. Dyżury były jednogodzinne, a po dyżurze można się było napić gorącej herbaty.

CYKL KONCERTÓW ORGANOWYCH

24 marca odbyła się inauguracja IV Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej w naszym kościele. Festiwal rozpoczął koncert w wykonaniu Henryka Gwardaka. Najbliższy koncert: 24 listopada. Zagra Maria Magdalena Kaczor.

PUBLIKACJA O BIBLI BRZESKIEJ

Ukazała się publikacja „Biblia brzeska - historia, język, teologia”.

Książka pod redakcją prof. Rafała Leszczyńskiego zawiera materiały z konferencji, która odbyła się 8 czerwca 2013 roku we Wrocławiu.

Publikacja zyskała pozytywne recenzje prof. dr hab. Janusza Małka i prof. dr. hab. Bogusława Górki. Publikacja zawiera referat mgr. Agnieszki Tys „Początki wyznania ewangelicko-reformowanego w Rzeczypospolitej”, tekst dr. Jana Kamienieckiego „Z historii powstania Biblii brzeskiej”, rozprawę prof. Ewy Siatkowskiej „Mieślowy w Biblii brzeskiej i Biblii Wujka a kształtowanie się polskiego stylu biblijnego”, oraz dwa artykuły naszych współwyznawców: prof. Rafała Leszczyńskiego (juniora) „Biblia brzeska - ewangelicka czy antytrynitarna?” oraz prof. Rafała Leszczyńskiego (seniora) „Biblia brzeska - następne pokolenia”.

Promocja publikacji zaplanowana jest na 1 grudnia po nabożeństwie. Wtedy też będzie można ją kupić po obniżonej cenie.

W RADIU

Audycja z cyklu „5 minut nad Biblią” zostanie wyemitowana 16 listopada o godz. 7.40 w Programie II Polskiego Radia.

Najbliższe nabożeństwo zostanie nadane przez radio w dniu 1 grudnia 2013 roku w Programie Drugim o godz. 8.00. Będzie to retransmisja z nabożeństwa z Warszawy.

Kolejna nasza audycja z cyklu „Kościoły w Polsce i na świecie” zostanie wyemitowana 19 listopada o godz. 21.43 w Programie Pierwszym Polskiego Radia.

W TELEWIZJI

Reportaż zatytułowany „Świat kobiety” poświęcony miejscu kobiet w naszym Kościele został nadany przez TVP w dniu 15 października w Programie Drugim. Natomiast kolejna audycja, poświęcona muzyce w Biblii będzie wyemitowana 27 listopada 2013 r. o godz. 6.35.

PREZENT POD CHOINKĘ

Jak co roku, bierzemy udział w ogólnopolskiej akcji charytatywnej przygotowywania paczek dla ubogich dzieci, zatytułowanej „Prezent pod choinkę”, a organizowanej przez Centrum Misji i Ewangelizacji w Dziegielowie. O tym, jak szykować paczkę, informują ulotki na tablicy ogłoszeń w parafii. Termin dostarczania paczek mija 10 listopada. Zachęcamy do udziału w akcji!

prezent pod choinkę

dołącz do ogólnopolskiej
akcji charytatywnej

www.prezent.cme.org.pl

Więcej szczęścia jest
w dawaniu niż w braniu.

Dz 20,35

DIAKONIA DZIĘKUJE

Diakonia Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP serdecznie dziękuje za dotychczasowe wsparcie akcji dofinansowania zakupu podręczników szkolnych dla dzieci z najuboższych rodzin naszego Kościoła. Nadal jest możliwość skorzystania z pomocy, a refundacja kosztów następuje na podstawie faktury VAT wystawionej na Diakonię.

SPOTKANIE 4 PARAFII

Spotkanie diakonii parafialnych i kół pań z czterech warszawskich parafii ewangelickich (reformowanej, dwóch luterańskich i metodystycznej) odbyło się w czwartek, 3 października w naszej parafii. Podczas spotkania Krzysztof Bandała-Skierski opowiadał o Biblii brzeskiej.

AKCJA PARAFII I DIAKONII

9 października br. w godzinach 10.00-18.00 przed budynkiem kościoła stał autobus medyczny, w którym można było poddać się bezpłatnemu badaniu oczu. W ramach akcji przebadano sto osób.

U „DINOZAUROW”

14 października w Parafii Wniebowstąpienia Pańskiego przy ul. Puławskiej 2A odbyło się spotkanie członków i sympatyków byłego Stowarzyszenia Polskiej Młodzieży Ewangelickiej – czyli „dinozaurów”. Spotkania będą się odbywały – jak zawsze – w drugi poniedziałek miesiąca o godz. 17.30.

SPOTKANIA WKD

Pierwsze powakacyjne spotkanie Warszawskiego Kręgu Dyskusyjnego odbyło się w niedzielę 20 października po nabożeństwie. Kolejne 24 listopada.

ODKRYWANIE
CHRZEŚCJAŃSTWA

Począwszy od 4 października w piątki o godz. 17.30 odbywają się spotkania z cyklu: „Odkrywanie chrześcijaństwa” prowadzone przez Martę Borkowską. Wszystkich chętnych do pogłębienia wiedzy i wiary zapraszamy na zajęcia.

EKUMENIA

23 października w kościele parafialnym Zgromadzenia Orionistów przy ul. Lindleya 12 odbyło się Modlitwne Spotkanie Ekumeniczne nt.: „Od dialogu do pojednania”.

Patronat medialny:

JOANNICI
Z MIŁOŚCI DO ŻYCIA

Organizator: Centrum Misji i Ewangelizacji Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego
Współorganizatorzy: Diakonia Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
i Stowarzyszenie Joannici Dzieło Pomocy Oddział Śląski

KONCERT UKRAIŃCÓW

Koncert ukraińskiego zespołu DREWO odbędzie się 15 listopada o godz. 18.00 w naszym kościele.

Zespół zapoczątkował na Ukrainie odtwarzanie autentycznej tradycyjnej muzyki wiejskiej. Grupa powstała w Kijowie w roku 1979. Założyli ją studenci i wykładowcy Narodowej Akademii Muzycznej.

Większość członków to etnomuzykolodzy, którzy od wielu lat prowadzą badania terenowe dotyczące muzyki tradycyjnej w różnych regionach Ukrainy, szczególnie na Polesiu, Podolu i lewobrzeżnej Ukrainie – Połtawszczyźnie. Zebrany podczas ekspedycji materiał DREWO odtwarza bez żadnej aranżacji, zachowując jego naturalne, pierwotne brzmienie.

Członkowie zespołu prowadzą także warsztaty edukacyjne mające na celu uczenie ukraińskiego śpiewu tradycyjnego.

DZIĘKCZYNNE ŚWIĘTO ŻNIW

Nabożeństwo z Wieczerzą Pańską w niedzielę 6 października, w Dziękczynne Święto Żniw poprowadził ks. bp Marek Izdebski.

Podczas nabożeństwa towarzyszył nam chór „Arendal” z Norwegii pod kierownictwem Thomasa Anderssona. Chór wystąpił też z krótkim koncertem bezpośrednio po nabożeństwie. Nabożeństwo było nagrywane do radia i zostanie wyemitowane 20 października (szczegóły na str.15 Biuletynu).

ROCZNICA POWSTANIA

4 sierpnia na cmentarzu ewangelicko-reformowanym przy ul. Żytniej, przy symbolicznym grobie żołnierzy ze zgrupowania „Parasol”, odbyło się spotkanie modlitewne z okazji 69. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO

11 sierpnia Ewangelickie Duszpasterstwo Wojskowe zorganizowało uroczyste nabożeństwo z Wieczerzą Pańską z okazji Święta Wojska Polskiego. Nabożeństwo odbyło się o godz. 10.00 w kościele ewangelicko-augsburskim Wniebowstąpienia Pańskiego przy ul. Puławskiej 2 A w Warszawie. Kazanie wygłosił ks. bp płk Mirosław Wola.

OGÓLNE ZGROMADZENIE ZBORU - ZAPOWIEDŹ

Kolegium Kościelne Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie zwołuje na niedzielę 17 listopada 2013 r. Ogólne Zgromadzenie Zboru, które odbędzie się po nabożeństwie w domu parafialnym przy al. Solidarności 76 A, a przewodniczyć mu będzie Biruta Przewłocka-Pachnik.

Proponowany porządek obrad:

1. Otwarcie zgromadzenia oraz wybór protokolanta i komisji skrutacyjnej.
2. Zatwierdzenie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołów poprzednich zebrań.
4. Sprawozdanie z pracy Kolegium Kościelnego.
5. Sprawozdania z pracy Diakonii, Szkoły Niedzielnej, Pracowni Ochrony Dziedzictwa Historycznego Parafii, Społecznego Komitetu Ochrony Zabytków Cmentarza, Chóru Kameralnego i z pracy z młodzieżą.
6. Dyskusja nad sprawozdaniami i zatwierdzenie ich przez głosowanie.
7. Sprawy synodalne.
8. Dyskusja i głosowanie nad likwidacją funduszu p. Jerzego Kamińskiego.
9. Przedstawienie wraz z uzasadnieniem uchwały o umieszczeniu w porządku kolejnego zebrania punktu dot. odwołania prezesa i członków Kolegium.
10. Dyskusja i głosowanie nad uchwałą o umieszczeniu w porządku kolejnego zebrania punktu dot. odwołania prezesa i członków Kolegium.
11. Wybór przewodniczącego następnego zebrania.
12. Wolne wnioski.
13. Ogłoszenie wyniku wyboru przewodniczącego zebrania.
14. Zamknięcie zebrania.

Propozycja uchwały: **Ogólne Zgromadzenie Zboru na zebraniu zwyczajnym w dniu 17 listopada 2013 r. podejmuje zgodnie z art. 12. Ordynacji wyborczej Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP uchwałę o umieszczeniu w porządku obrad kolejnego zgromadzenia punktu dotyczącego odwołania prezesa i członków Kolegium Kościelnego z pełnionych funkcji.**

W związku z wyborami prezesa i członków Konsystorza na listopadowym posiedzeniu Synodu KER, prosimy o zgłaszanie kandydatur do tych gremiów. Termin zgłaszania kandydatów na prezesa Konsystorza upływa z dniem 31 października br. Pozostałe kandydatury mogą być zgłoszone przez Ogólne Zgromadzenie Zboru. **Przypominamy, że czynne prawo wyborcze mają pełnoletni członkowie parafii, którzy opłacają na bieżąco składkę parafialną.** Termin zgłaszania uzupełnień do porządku zebrania oraz propozycji uchwał i wniosków upływa z dniem 10 listopada br. Protokoły poprzednich zebrań są do wglądu w kancelarii, a na tydzień przed zebraniem udostępnione będą sprawozdania.

Firma alpinistyczna wykonała przycin-
kę pielęgnacyjną drzew przed pałacem.

W kościele:

Wewnątrz wieży: naprawa belki konstrukcyjnej dzwonów; naprawa 2 podestów stalowych w części ażurowej wieży oraz oczyszczenie ich z rdzy i pokrycie farbą; uszczelnienie muru przy części ażurowej wieży.

Trwają również prace zabezpieczająco-remontowe przy dwóch wieżyczkach kościoła: zdemontowanie i naprawa obróbki blacharskiej osłony wieżyczki; demontaż i naprawa kwiatonów; montaż rury na trzpieniu wieżyczki, naprawa podstawy wieżyczki lewej (płd.zach.).

W parafii:

Prace zabezpieczające przed zimą przy 6 kominach na budynku: skucie odpadających tynków z muru kominów; oczyszczenie czap kominowych z mchów i glonów; montaż kapinosów na czapach kominowych; zaszpacłowanie pęknięć czap kominowych; uszczelnienie miejsc między obróbką blacharską a murem.

DZIEŃ HOLENDERSKI

Komisja ds. kontaktów polsko-holenderskich zorganizowała kolejny Dzień Holenderski, który odbył się 26 października br. w Warszawie w Centrum Luteranckim przy ul. Miodowej 21.

W Dniu Holenderskim uczestniczyli przedstawiciele parafii Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP i Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP, którzy angażują się w kontakty partnerskie z Kościołem Protestantckim w Holandii. W spotkaniu wzięli udział Władysław Scholl jako reprezentant naszej parafii i wieloletni uczestnik polsko-holenderskich kontaktów oraz ks. Roman Lipiński, który reprezentuje nasz Kościół w pracach komisji.

Wśród gości spotkania byli także: ks. bp Jan Szarek oraz ks. Roman Pawlas, którzy przed 30 laty byli jednymi z prekursorów tych kontaktów. Stronę holenderską reprezentował ks. Johan Beks – przewodniczący komisji ds. kontaktów z Polską w Holandii.

Spotkanie było okazją do uczczenia 20-lecia Komisji do spraw kontaktów polsko-holenderskich Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego i Ewangelicko-Reformowanego w Polsce. Wspomniano wieloletnią działalność i zaangażowanie wielu osób z Polski, ale przede wszystkim tych, którzy po stronie holenderskiej uczestniczyli w partnerstwie i wykazali się odwagą, by w czasach komunizmu rozpocząć te kontakty oraz wspierać Polaków duchowo i materialnie.

Fot. M. Pliż

PIĘTNASTY ZJAZD PRZEWODNIKÓW

Tegoroczne spotkanie przewodników i krajoznawców ewangelików odbyło się w dniach 27-29 września w Pstrążnej koło Kudowy Zdroju. Było to już 15 spotkanie, ale pierwsze na terenie parafii Kościoła Ewangelicko-Reformowanego.

W spotkaniu uczestniczyło 33 przewodników i krajoznawców, którzy przyjechali z: Cieszyna, Drogomyśla, Dzierżoniowa, Gdańska, Goleszowa, Jasienicy, Katowic, Kielc, Kudowy Zdroju, Łodzi, Opola, Prószkowa k/Opola, Radlina, Rybnika, Szczecina, Ustronia, Wisły, Wrocławia i Zebrzydowic.

Program zjazdu opracował i realizował Komitet Organizacyjny w skład, którego wchodził: prof. Krzysztof Mazurski – parafia EA Wrocław, dr hab. Joanna Szczepankiewicz-Battek i Marek Bartek – parafia ER w Łodzi, zbór we Wrocławiu, ks. Michał Jabłoński – proboszcz parafii ER w Warszawie, wieloletni duszpasterz parafii ER w Pstrążnej, ks. Krzysztof Piotr Góral – proboszcz parafii ER w Kleszczowie, obecny administrator parafii ER w Pstrążnej, Grażyna Biernat – parafia EA w Świdnicy, Daria Stolarska – parafia EA we Wrocławiu, Andrzej Talarek – Prezes Koła Przewodników Sudeckich w Kłodzku, Paweł Pawlik – kierownik schroniska „Kalwinka” w Pstrążnej.

W piątkowe popołudnie zwiedziliśmy ciekawą ruchomą szopkę, kaplicę czaszek w Czermnej, a w Kudowie Zdroju park zdrojowy, kaplicę ewangelicką, oraz Muzeum Zabawek, potem w górach Stołowych Błędne Skały. Po spacerze po labiryncie Błędnych Skał część uczestników przeszła piechotą do schroniska „Kalwinka”, a pozostała reszta autokarem dotarła do Pstrążnej.

JUBILACI

10 lipca skończyła 100 lat pani Małgorzata Wieczorkiewicz primo voto Twardecka, matka naszego współwyznawcy pana Alojzego Twardeckiego. Pani Małgorzata obecnie mieszka w Rogoźnie w Wielkopolsce. Pani Małgorzacie życzymy błogosławieństwa Bożego, zdrowia, uśmiechu, cierpliwości, przyjaźni najbliższych i miłości swego syna.

18 sierpnia skończyła 100 lat pani Halina Majewska z d. Jastrzębska. Pochodzi z rodziny o bogatych tradycjach ewangelickich. Jej ojcem był superintendent generalny Jednoty Wileńskiej, ks. Michał Józef Jastrzębski. Halina Majewska ukończyła prawo na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Po wojnie pracowała jako radca prawny. Pani Halina mieszka w Poznaniu, ale zawsze utrzymywała związki z warszawską parafią, którą chętnie wspierała. Pani Halinie życzymy błogosławieństwa Bożego, zdrowia, uśmiechu, cierpliwości, przyjaźni i miłości najbliższych.

MIMO KRYZYSU – PRACUJEMY PEŁNĄ PARĄ!

Poniżej wykaz prac budowlano-remontowych wykonanych bądź będących w trakcie realizacji pod kierunkiem i nadzorem naszego inspektora budowlanego inż. Józefa Pieczulskiego w 2013 r., a koordynowanych przez administrator parafii Annę Zieleniewską.

Prace wykonane przez Krzysztofa Urbana

Pałac Działyńskich: Renowacja 9 okien na poddaszu oraz naprawa i renowacja okna w piwnicy; remont schodów betonowych przed pałacem po lewej stronie; naprawa krawężnika jezdni przy władzie kanalizacyjnym; wymiana rewizyjnej rury spustowej w rynnie deszczowej po prawej stronie przy głównym wejściu do pałacu; wymiana zasuw burzowej w piwnicy; wymiana rury rewizyjnej czyszczaka w piwnicy.

W kościele: Wykonanie instalacji odwadniającej w schodach do podziemi kościoła (wykucie kanału w schodach, montaż kanału z rusztem, instalacja rur odprowadzających deszczówkę do beczki z pompą).

Prace wykonane przez firmy budowlane:

Pałac Działyńskich: Przełożenie kostki brukowej w części parkingu oraz wymiana elementów odwodnienia liniowego; wymiana 2 rur spustowych na głębokości ok. 2,5 - 3m; przełożenie kostki przy lewym boku budynku; przełożenie i uzupełnienie stopni schodów, wykonanie drenażu i fugowania; wykonanie miejscowej izolacji fundamentów z tyłu budynku; wykonanie odkrywki fundamentów z tyłu pałacu i sprawdzenia stanu i sposobu położenia starej izolacji;

ODESZLI

24 czerwca 2013 r. zmarł w wieku 99 lat śp. Stanisław Werner. Pogrzeb zmarłego odbył się 27 czerwca na naszym cmentarzu. Pan Stanisław Werner, mąż naszej parafianki, śp. Marty Werner, był powstańcem warszawskim, odznaczony został Krzyżem Armii Krajowej i Warszawskim Krzyżem Powstania, był też honorowym obywatelem Brwinowa, autorem książek i audycji radiowych, działaczem społecznym, przyjacielem naszej parafii i diakonii. We wspomnieniu i modlitwie łączymy się z rodziną i przyjaciółmi pana Stanisława.

3 sierpnia pożegnaliśmy na naszym cmentarzu śp. Jana Karola Zaunara, syna ks. Ludwika Zaunara i Ireny z d. Sander, urodzonego 5 kwietnia 1930 r., a zmarłego po ciężkiej chorobie w wieku 83 lat 27 lipca br. Pan Jan Zaunar był aktywnym działaczem naszego Kościoła, członkiem Kolegium Kościelnego, Prezesem Synodu i Prezesem Konsystorza. We wspomnieniu i modlitwie łączymy się z najbliższymi zmarłego.

W czwartek 15 sierpnia br. zmarło dwoje naszych parafian. W godzinach przedpołudniowych w wieku 85 lat w Warszawie zmarł **śp. Tadeusz Pośpiech**, a w godzinach wieczornych w Nowym Dworze Mazowieckim w wieku 81 lat zmarła **śp. Wiktoria Folman**. Pogrzeb śp. Wiktorii Folman odbył się 19 sierpnia, a pogrzeb śp. Tadeusza Pośpiecha 22 sierpnia na naszym cmentarzu.

W sobotę, 19 października 2013 r., zmarła śp. Zofia Brodowicz, urodzona 28 stycznia 1933 r. w Wilnie, córka Szymona i Marii z d. Hołówko, z wykształcenia geolog, sercem oddana Parafii warszawskiej i służbie w Diakonii. Pożegnanie p. Zofii Brodowicz odbyło się 28 października na Cmentarzu ewangelicko-reformowanym przy ul. Żytniej.

Zosia Brodowicz zmarła o siódmej rano – usłyszeliśmy w sobotni rano. Takiej wiadomości nie można dotknąć słowem, staje się ono bezsilne wobec śmierci. Uderzeni informacją próbujemy oswoić się z tym, że Zosi, Zosieńki, jak ją nazywaliśmy, już nie zobaczymy, nie usłyszymy... Mieliśmy nadzieję i trzymaliśmy się tej nadziei jak koła ratunkowego, wierząc, że po ciężkiej operacji Zosia podźwignie się, bo to dobry, przedwojenny materiał, a Zosia była silna i chciała żyć. Nadzieja okazała się płonna.

Maria Dąbrowska napisała kiedyś, że niepodobna jest znieść tylu odejść bliskich nie dostając się na drugą stronę, chociaż jakąś częścią siebie. Do zobaczenia, Zosiu!

Ze smutkiem i poczuciem ogromnej straty żegnamy naszą długoletnią członkinię Diakonii warszawskiej Zosię Brodowicz.

*

Zosia swoim pozytywnym nastawieniem do życia zarażała innych swoim optymizmem, radością i uśmiechem. Życzliwa ludziom całym sercem oddawała się pracy społecznej. Na Zosię zawsze mogliśmy liczyć. Będzie nam Ciebie brak Zosiu.

Przyjaciele z Diakonii warszawskiej

W sobotę zwiedziliśmy ciekawe miejsca w Republice Czeskiej. Autokarem przez Kudowę Zdrój, Zieleniec dojechaliśmy do miejscowości Neratov na pogórze orlickim. Zwiedziliśmy katolicki kościół pielgrzymkowy. Po zniszczeniach wojennych został niedawno odbudowany. Ciekawym rozwiązaniem architektonicznym jest konstrukcja dachu polegająca na tym, że w niektórych fragmentach jest on szklany. W grudniu w czasie świąt Bożego Narodzenia słońce świeci nad ołtarzem. Jest to jedyna tego typu konstrukcja dachowa w Europie. Kolejną zwiedzaną miejscowością był Kunvald uważany za kolebkę Jednoty Braterskiej. To tu w 1457 roku radykalni husyci (taboryci) wyrzekając się przemocy założyli jeden z pierwszych zborów swojego kościoła – Jednoty Braterskiej. Jako znak wyrzeczenia się przemocy posadzili różę bez kolców. W domku „Na Sboru” mieści się kaplica i ekspozycja muzealna. Po zaprezentowanym filmie i zwiedzeniu ekspozycji muzealnej uczestniczyliśmy w nabożeństwie Słowa Bożego odprawionym przez ks. Michała Jabłońskiego. W Kunvadzie zwiedziliśmy także Dolinę Modlitewną oraz Braterską Lipę – miejsca, gdzie w czasach prześladowań religijnych odprawiane były nabożeństwa. W miejscowości tej jest również pomnik Jana Amosa Komeńskiego. Dalej trasa naszej wycieczki prowadziła do Opočna gdzie zwiedziliśmy mieszczące się w zamku jedno z najcenniejszych muzeów w Republice Czeskiej. Muzeum to posiada między innymi bardzo ciekawe prawie z całego świata trofea myśliwskie, bogatą kolekcję broni z różnych okresów historycznych.

Wieczorem w skansenie budownictwa ludowego w Pstrążnej odbył się wieczór integracyjny, w czasie którego zdecydowano, że przyszłoroczne 16. spotkanie

przewodników ewangelików odbędzie się w dniach 26-28 września 2014 r. w Wiśle.

W niedzielę przed południem uczestniczyliśmy w nabożeństwie ewangelicko-reformowanym ze spowiedzią i Komunią Świętą w kościele w Pstrążnej. Nabożeństwo odprawił ks. Michał Jabłoński. Po nabożeństwie był jeszcze obiad na łowisku w smażalni pstrągów w Pstrążnej. Do zobaczenia za rok w Wiśle na Śląsku Cieszyńskim.

Michał Pilch
(za: www.luteranie.pl)

Fot. M Battek

WSPOMINAMY

7 lipca wspominaliśmy w 24. rocznicę śmierci śp. Tadeusza Rayskiego, syna Wandy i Zygmunta Rayskich, urodzonego 23 lipca 1953 roku, a zmarłego 3 lipca 1989 roku w wieku 35 lat. We wspomnieniu i modlitwie połączyliśmy się z jego siostrą Barbarą, synem Łukaszem, rodziną i przyjaciółmi.

21 lipca wspominaliśmy trzech braci Nekanda-Trepków, synów Władysława Aleksandra:

śp. Jerzego, urodzonego w 1913 roku w Warszawie, studiującego architekturę w Warszawie i sztuki piękne w Wilnie. Po wybuchu wojny w 1939 r., po wejściu Armii Czerwonej do Wilna, uciekł na Litwę i zaginął po potyczce z wojskami sowieckimi – mimo poszukiwań nie udało się go odnaleźć. Na cmentarzu przy Żytniej ma grób symboliczny.

śp. Kazimierza Aleksandra, urodzonego w 1918 roku w Warszawie, lekarza pneumologa. Studiował 2 lata sztuki piękne w Wilnie. W czasie wojny był żołnierzem AK w służbie medycznej. Zmarł po ciężkiej chorobie 17 lipca 1988 roku, a pochowany jest na cmentarzu przy Żytniej. Był artystą grafikiem, akwarelistą, uprawiał też literaturę – prozę i poezję.

śp. Janusza Władysława, urodzonego w Warszawie w 1920 roku. Szkołę średnią ukończył w 1939 roku i był w Podchorążówce. Wywieziony z Wilna do Związku Radzieckiego w 1941 roku. Po ugodzie Sikorski – Mojski z Armią Andersa przeszedł cały szlak bojowy – Irak – Tobruk – Monte Cassino. W Londynie ukończył architekturę i do końca pracował w prywatnej firmie oraz sporadycznie prowadził na uczelni wykłady z architektury. Zmarł w Londynie w 1992 roku. Był plastykiem, literaturę uprawiał sporadycznie „pro domo sua”.

Wszyscy trzej bracia - humaniści o szerokich zainteresowaniach byli uzdolnieni artystycznie oraz zaangażowani społecznie. Pozostawili po sobie dzieła plastyczne i literackie – oraz pamięć ludzi o wysokiej kulturze i moralności. We wspomnieniu i modlitwie połączyliśmy się z żoną, dziećmi i wnukami Kazimierza oraz z całą rodziną.

4 sierpnia minęła pierwsza rocznica śmierci śp. Henryka Niewieczera, syna Adolfa i Eugenii z d. Dytrych, który urodził się w Zelowie 25 września 1934 roku, a zmarł 4 sierpnia 2012 roku w Warszawie. Wspominamy tego spokojnego, stałego w swych przekonaniach i wierze człowieka, którego uśmiech i dobroć były oparciem w życiu jego bliskich. We wspomnieniu połączyliśmy się z żoną, synem i synową, dwojgiem wnucząt i siostrą.

15 września wspominaliśmy śp. Elwirę Wisor, urodzoną 6 marca 1924 r., a zmarłą – w wieku 88 lat – rok temu, 14 września, w Betanii w Józefowie. Pani Elwira, z zawodu księgowa, przez lata prowadziła księgowość w parafii, ale najważ-

niejszym polem jej działalności była diakonia, z którą związana była całym sercem od początku jej istnienia. Poza organizowaniem kermasz, loterii, odwiedzinami osób starszych i schorowanych, sprawowaniem pieczy nad niedzielnymi herbatkami, współdziałała w zespole korespondencyjnym diakonii, zajmując się – z racji znajomości języka niemieckiego – kontaktami ze Szwajcarią, z Niemcami i Holandią. Gośćmi z tych krajów zajmowała się również w czasie ich wizyt, oprowadzając ich po Warszawie – i również w tej roli – wyśmienitego przewodnika – zapisała się jak najlepiej w naszej pamięci. Pamiętamy panią Elwirę jako osobę dowcipną i towarzyską, pełną energii, potrafiącą w sposób racjonalny i prosty rozwiązywać problemy. Wraz z całym zbozem wspominaliśmy ją i jej aktywne życie, dziękując Bogu, że dane nam było spotkać panią Elwirę na naszej drodze życia.

21 września minęła 17. rocznica śmierci śp. ks. Bogdana Trandy, zaś w piątek, 27 września - 60. rocznica ordynacji ks. Bogdana.

29 września wspominaliśmy, w 50. rocznicę śmierci, śp. Olgierda Przewłockiego, który urodził się 25 lutego 1906 r. w Tallinie, a zmarł 29 września 1963 r. w Warszawie. Wspominali go córka, syn wnukowie i prawnukowie.

6 października wspominaliśmy śp. Monikę Żeromską, urodzoną 31 maja 1916 r. we Florencji, córkę Anny i Stefana, a zmarłą 5 października 2001 roku w Warszawie i pochowaną na stołecznym cmentarzu ewangelicko-reformowanym.

Przypominamy fragment wspomnienia poetki Julii Hartwig, opublikowanego po śmierci Moniki w „Tygodniku Powszechnym” w październiku 2001 roku. „Być córką Stefana Żeromskiego, znaczyło w Polsce nie mniej niż tytuł książęcy. I myślę, że gdyby nawet nazwisko to odziedziczyła istota najskromniej wyposażona przez los w przymioty ciała i ducha, już sam fakt noszenia go przydałby dostatecznego blasku jej istnieniu. A co dopiero mówić o Monice Żeromskiej, osobie obdarzonej nie tylko talentem malarskim, ale też niezwykłą i bardzo oryginalną urodą, żywym temperamentem, dowcipem i fantazją, a na domiar, jakby tego wszystkiego było jeszcze mało, wyposażonej we wspaniały dar gawędziarski, co znalazło wyraz nie tylko w rozmowach, ale także we wspomnieniach, opublikowanych w latach 90. przez wydawnictwo Czytelnik.”

W dwunastą rocznicę śmierci połączyliśmy się w naszym wspomnieniu z jej krewnymi, przyjaciółmi i znajomymi, dziękując Bogu za jej życie i wszystko, czego Bóg dokonał przez nią i dla niej.